

Furtul onoarei

Descifrarea unor pasaje din Scriptură poate fi uneori o adevărată provocare. Deși de multe ori cuvintele sunt atât de clare, limpezi și pe înțelesul nostru, totuși intuiția ne spune că pasajul mai conține ceva, niște adevăruri ascunse, pe care le putem afla doar dacă studiem mai în profunzime.

În legătură cu aceasta, am avut o bănuială cu privire la Ioan 10:10, care s-a dovedit a fi adevărată. Versetul spune: „Hoțul nu vine decât să fure, să înjunghie și să distrugă. Eu am venit ca oile să aibă viață și să aibă din belșug.” Hoțul nu vine decât să fure, să înjunghie și să distrugă. M-am uitat la această propoziție și m-am întrebat dacă această înșiruire înseamnă ceva. Cuvântul „a distruge” înseamnă a anihila total, a îndepărta chiar și resturile, așa încât să nu rămână nici o urmă că s-ar fi întâmplat ceva acolo. Printre blestemele cele mai pronunțate din Vechiul Testament, se află unul care, nu doar că omora persoana, dar îi și ștergea amintirea de pe fața pământului. În Psalmii 41:5 citim: „Vrășmașii mei zic cu răutate despre mine: „Când va muri și îi va pieri numele?”” Deci, o întregă linie generațională era ștearsă complet din istorie. Același concept l-a folosit Dumnezeu când l-a blestemat pe Amalec. Deuteronom 25:19 „Când Domnul Dumnezeul tău îți va da odihnă de toți vrășmașii care te înconjoară, în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă ca moștenire și spre stăpânire, să ștergi amintirea lui Amalec de sub ceruri: să nu uiți lucrul acesta!”

Cuvântul din mijloc înseamnă „a ucide”, un cuvânt cu o rezonanță criminală puternică și dură. Ultimul cuvânt din cele trei este mai presus deucidere, merge până la a șterge și a îndepărta chiar și amintirile urmelor faptului că o persoană a existat vreodată. În comparație cu aceste cuvinte dure, cuvântul „a fura” îmi părea mult mai blând. În greacă sunt două cuvinte pentru „a fura”. Primul cuvânt înseamnă furt prin folosirea forței, atac sau jaf armat și e vorba de o acțiune violentă, fățișă, asociată cu activitatea criminală a furtului. Dar nu acesta e cuvântul pe care-l căutăm. Cuvântul în acest context este „klepto”, de unde și cuvântul „cleptoman”. Nu se referă doar la furat, ci la furat pe ascuns. Cel mai potrivit cuvânt din cultura noastră ar fi probabil „delapidare”. Delapidarea nu se face într-o clipă, ci e mai degrabă un proces în care persoanele implicate merg în continuare la serviciu, se bucură de încredere și onoare din partea celorlalți, timp în care își jefuiesc patronul și clienții pe furiș, discret și sistematic, transferând bani dintr-un cont în altul. Acesta este termenul pe care-l căutăm: un tip de furt cât se poate de premeditat, subtil, migălos și precaut.

Avem de-a face cu o înlănțuire sau o cu listă oarecare? Este oare vorba de trei lucruri diferite pe care dușmanul le va face, dacă îi vom permite? Sau e vorba de o înlănțuire? Am găsit niște cărți de Dr. Edmund Louis Cole, și, printre altele, am dat peste o expresie care m-a ajutat să înțeleg mai bine lucrurile. El spunea că schimbul stă la baza vieții. Începând de la nivelul de bază al celulei, trebuie să existe un schimb. O celulă nu poate supraviețui de una singură pentru mult timp, fără un schimb cu mediul înconjurător. Schimbul constă în eliminarea materiei uzate dintr-o celulă și ingerarea materiei noi de care celula are nevoie. Putem vorbi de o biosferă ecologică a

celulelor din trup. Esența vieții constă în schimbul reciproc. Paraziții din copaci iau viață, dar nu o dau înapoi. Celulele canceroase iau, dar nu dau nimic. Schimbul stă la baza vieții.

Așa că m-am întrebat: „Ce poate fi furat pe ascuns și să fie ceva care să poată opri schimbul și în cele din urmă să omoare pe cineva? Care este schimbul de care oamenii au nevoie pentru a produce viață?”

În cele din urmă, mi-am îndreptat atenția spre trei lucruri.

1. Schimbul stă la baza vieții.
2. Relațiile sunt cadrul în care are loc schimbul. Detenția izolată este o pedeapsă groaznică. Ea rupe prizonierul de orice relație cu cei din afară. În momentul în care izolăm un individ de altul, începe procesul morții. Acolo unde oamenii sunt legați emoțional prin relații, există vitalitate și viață.
3. Lipsa de onoare ucide relațiile. Și iată, avem înlănțuirea de care am vorbit. Dușmanul vine și ne fură onoarea, iar acea lipsă de onoare rupe relațiile și ne îndepărtează de persoanele cu care în trecut aveam un schimb reciproc dător de viață. Dacă reușește să ne dezonoare cât de cât și să ucidă îndeajuns o relație, în cele din urmă ne va omorî pe noi, va omorî o biserică, o lucrare, o organizație, o națiune, o rasă, până când acestea vor ieși pentru totdeauna din amintirea omenirii. Și va face toate acestea prin dezonoare. Furtul onoarei, subtil, precaut, secret, pe furiș este cel care ne rupe relațiile și împiedică schimbul care stă la baza vieții.

Acest lucru are și aplicații comerciale. Să presupunem că eu îți spun despre o afacere doar lucruri neonorabile. Dacă acea afacere ar fi în orașul tău, sigur nu te-ai implica în ea. Modul neonorabil în care eu vorbesc despre ei, destramă orice relație posibilă dintre tine și acel magazin sau afacere. Dacă fur destulă onoare, dacă destram îndeajuns relația dintre clienții posibili și magazinul respectiv, în cele din urmă magazinul va da faliment, va muri și va fi uitat de toți, definitiv.

Cu cât unei afaceri i se acordă mai multă onoare (prin recomandări și bună-voință), cu atât mai mult se vor începe relații cu clienți posibili iar vitalitatea afacerii va crește tot mai mult. Într-un cadru comercial, bunul cel mai de preț este reputația, onoarea. Când nu mai este onoare, nu mai sunt nici clienți. De aceea se consumă miliarde de lei anual pe publicitate, pentru a crea un sentiment de onoare referitor la o oarecare companie sau produs, pentru a crea predispoziția de a gândi bine de ei, încă de la început.

Rolul onoarei poate fi bine observat atunci când o afacere are sau nu succes. Haideți acum să aplicăm aceste lucruri la relațiile din trupul lui Hristos. Într-o conversație ziditoare despre o anumită persoană, cineva face o remarcă referitoare la cea de-a doua lui soție. Remarca este adevărată, dar denaturează puțin percepția oamenilor față de el, înspre negativ. Oamenii nu mai sunt așa dornici să creadă lucruri bune despre el sau să colaboreze cu el, din cauza acelei remarci negative.

De fiecare dată când vorbesc cu tine despre cineva, ceea ce spun te aduce mai aproape sau te indepartează de persoana respectivă. Eu fie stric, fie îmbunătățesc relația pe care tu o ai sau pe care ai putea-o avea cu acea persoană. Situațiile în care

o conversație este complet neutră sunt extrem de rare. Foarte rar se întâmplă ca după o conversație despre cineva, să pleci de-acolo simțindu-te exact la fel ca înainte cu privire la acel individ. În ceea ce-l privește, te vei simți fie un pic mai bine, fie un pic mai rău. Posibilitatea ca tu să ai un schimb de viață cu el, oferindu-i sau primind ceva, fie se mărește, fie se micșorează, în funcție de modul în care eu îl prezint: onorabil sau neonorabil.

Felul în care eu te onorez sau nu te onorez, te va determina să te apropii de mine mai mult sau să te îndepărtezi. Un simplu e-mail îmi poate schimba relația cu cineva după cum persoana îmi prezintă lucrurile. Dacă găsesc într-un singur e-mail două sau trei afirmații neonorabile, asta mă determină să mă retrag și să nu mai am de-a face așa de mult cu acea persoană. În general, relațiile noastre șerpuesc și se schimbă permanent, se-ndreaptă înspre bine sau înspre rău; depinde dacă zidim sau distrugem onoarea.

Furtul onoarei, prin lucruri adevărate sau false, ne strică relațiile și ne distruge capacitatea de a primi viață de la ceilalți membri ai comunității.

Haideți să vedem ce spune Cuvântul lui Dumnezeu despre aceasta. Furtul onoarei este prima strategie demonică întâlnită în Scriptură, cea pe care dușmanul a folosit-o la maxim, pentru a încetini lucrarea lui Dumnezeu aici pe pământ, începând de la Adam și Eva, în Grădina Eden. Până ca șarpele să vină și să-i vorbească Evei, ea avusese o relație adevărată plină de viață, cu Dumnezeu Atotputernic... încredere reciprocă, onoare, legătură strânsă, o relație prin care viața curgea nestingherită. În acel ciclu dătător de viață, Satan a vârat dezonoare pentru a-și atinge scopul – moartea. Dezonoarea era îndreptată către Dumnezeu. Până la acel moment, percepția Evei despre Dumnezeu era că Acesta era bun, minunat, dătător de viață, îi iubea și vroia ce era mai bun pentru ei. Prin insinuare, Satan i-a sugerat Evei că acela nu era caracterul lui Dumnezeu... Că El de fapt nu-i dădea tot ce merita, nu era bun și îi dăduse pe cineva mai prejos decât ar fi putut avea ea. Satan a căutat să-L dezonoare pe Dumnezeu. Acest lucru a creat o ruptură în relația Evei cu Dumnezeu, iar Eva nu mai avea încredere în Dumnezeu că Acesta se va îngriji de ea și că va face ce e mai bine pentru ea. Prima mișcare a lui Satan a fost să fure onoarea care i se cuvenea lui Dumnezeu.

Povestea lui Cain și Abel se învârte în jurul onoarei. Tot ce le-a oferit Dumnezeu a fost onoare. Prin sacrificiile aduse de către cei doi frați, ei nu încercau să obțină nimic, și, deși sacrificiul lui Cain nu a fost primit, nici un rău palpabil nu i s-a întâmplat. Pur și simplu, el a fost dezonorat din cauza neascultării. Dar pierderea onoarei l-a lovit atât de adânc încât a fost în stare să-și omoare fratele care a fost onorat, în timp ce el nu a fost.

Să ne gândim puțin la conflictul care i-a implicat pe Hagar, Ismael și Sara. Până la un anumit punct, Hagar și Sara avuseseră o relație. Cu toate astea, odată ce Hagar a devenit însărcinată, a început să o dezonoare pe Sara. Astfel, relația lor s-a rupt. Lipsa de onoare pe care Hagar a adus-o în comunitatea aceea s-a terminat prin ruptura și distrugerea relației, iar Hagar însăși a ajuns în primejdie, aproape cu prețul vieții ei. Dumnezeu a trimis-o înapoi, dar povestea s-a repetat, când Isaac era înțărcat și Ismael îl dezonoare pe tânărul Isaac. Acest lucru a rănit-o foarte tare pe Sara și relația s-a destrămat din nou. Așa că Avraam i-a trimis pe Hagar și pe Ismael

undeva departe. Dacă Dumnezeu n-ar fi intervenit, s-ar fi ajuns chiar la moarte, și asta din cauză că o persoană a dezonorat o altă persoană.

Saul și David se bucurau de o relație plină de viață, până când Saul a început să aibă impresia că David îl dezonoara. Acest lucru le-a distrămat relația care le oferea viață, iar Saul a încercat să-l omoare pe David de mai multe ori, toate acestea din cauza lipsei de onoare.

Și relația lui David cu Absalom a avut de-a face în principal cu onoarea și lipsa de onoare. David și-a dat seama că oamenii litigioși se dezonoarează adesea pe ei înșiși. Pentru a păstra pacea în viața sa personală, el a evitat să se implice în sistemul judiciar. Oamenii îl iubeau, dar în această privință Absalom a reușit să dezbine poporul. Absalom asculta doleanțele oamenilor și își dezonoara tatăl spunând: „De m-ar pune pe mine judecător în țară! Orice om care ar avea o neînțelegere și o judecată, ar veni la mine și i-aș face dreptate.” (2 Samuel 15:4) El a furat onoarea tatălui său și inimile popoarelor. Rezultatul a fost un război civil care s-a sfârșit cu morțile a mii și mii de oameni.

Gândiți-vă la povestea lui Estera, Haman și Mardoheu.

Unul din cele mai sublime fragmente despre viața lui Hristos este atunci când liderii religioși au venit la Ioan și l-au întrebat: „Tu ești Hristosul?” Ioan nu a vrut să ia nici o părțică din onoarea ce l se cuvenea Mielului lui Dumnezeu. Ucenicii Lui au încercat să-i apere onoarea, când mulțimile au început să-l urmărească pe Isus. Ioan a spus că vroia ca onoarea Lui să crească. El a refuzat să-i permită dușmanului să aibă orice fel de intrare pentru a putea fura onoare.

În cultura noastră suntem puși într-o poziție foarte dificilă. Cultura americană contemporană a abandonat onoarea. Am cultivat un anumit tip de divertisment numit talk-show-uri, care înalță cu devotament arta dezonorării pe cea mai înaltă treaptă. În trecut, etalarea mizeriei era o îndeletnicire pe care puțini o practicau. Acum a devenit ceva cât se poate de normal. Dezonoarea este standardizată, iar gazdele acestor interviuri televizate concurează între ele pentru audiență, să vadă care dezonoarează cel mai elegant invitații, mărindu-și astfel audiența. În mijlocul acestei culturi care sărbătorește lipsa de onoare și sfâșie în bucăți, public, pe oricine, fără motiv sau remușcare, biserica este chemată să fie opusul culturii. Biserica este chemată să schimbe cultura.

Există multe păreri cu privire la înțelesul expresiei „sămânța ta să stăpânească poarta vrășmașilor tăi” sau „porțile Locuinței Morților nu o vor birui.” Paradoxul din acest verset constă în faptul că porțile sunt defensive, iar „a birui” este un termen ofensiv. Nu ne putem imagina cum ar putea porțile să meargă la război sau cum un lucru defensiv ar putea să aibă victorie. Vreau să vă sugerez o interpretare alternativă care poate să rezolve acest paradox. În cultura evreilor din Vechiul Testament, cărora le sunt adresate aceste versete, porțile nu reprezentau doar un loc cu niște uși imense care se închideau noaptea, nu era vorba doar de un termen militar. Majoritatea timpului oamenii trăiau în pace, porțile fiind locul în care se adunau bătrânii cetăților. Acolo se țineau judecățile, se încheiau tranzacțiile majore și se luau deciziile importante pentru comunitate. Porțile orașului erau unul din locurile principale unde erau stabilite valorile comunității respective. Deciziile bătrânilor, modul în care făceau dreptate, felul afacerilor încheiate acolo, conversațiile, glumele...

toate acestea aveau loc la porțile cetății. Ei dădeau tonul, stabileau valorile culturii respective. Valorile culturale născute din iad într-o anumită societate nu sunt menite să biruiască biserica. Aceste valori agresive pe care cultura lumească le-a acceptat și care mășcăluiesc înainte, nu sunt menite să biruiască biserica, ci biserica este menită să fie o contra-cultură. Biserica a fost menită să posede valori mai puternice, care vor birui porțile iadului. Biserica a fost menită să conțină agenți ofensivi ai schimbării, care să controleze valorile și instituțiile societății noastre în care se formează valorile.

Unul din domeniile la care trebuie să lucrăm este cel al onoarei. În fiecare din relațiile noastre, instituții, lucrări, asociații, avem oportunitatea să zidim onoare și să ne onorăm unii pe alții, așa încât să schimbăm valorile culturii noastre.

În Ioan 10:10 Isus a spus: „Hoțul nu vine decât să fure, să înjunghie și să distrugă. Eu am venit ca oile să aibă viață și s-o aibă din belșug.” Acolo unde curge onoarea, avem viață din belșug. Acolo unde onoarea facilitează relațiile între oameni, acolo va exista și vehiculul sau mijlocul prin care viața va curge de la un individ la altul, pentru ca polenizarea încrucișată din trupul lui Hristos să poată funcționa și fiecare mădular să-și facă partea, așa cum zice Noul Testament. Dacă în grupurile noastre de relaționare există onoare, pot exista relații profunde și viață la nivel adânc. Aceasta este viața din belșug pe care Dumnezeu a intenționat s-o avem, și anume, o viață bazată pe onoare reciprocă.

Și pentru că suntem chemați să fim agenți ai schimbării, să ne ocupăm de o anumită valoare de bază a culturii noastre, cum vom face acest lucru? Cum putem, prin cuvintele noastre, să dăm viață și nu să ucidem? Ce trebuie să facem diferit?

1. Liderul este cel responsabil pentru ca onoarea să devină o valoare de bază a organizației.

Dați-mi voie să vă arăt o tensiune dinamică din Scriptură dintre două versete care au de-a face cu onoarea.

Proverbe 25:27 „Nu este bine să mănânci multă miere: tot așa nu este o cinste să alergi după slava ta însuși.”

Romani 13:7-8 „Dați tuturor ce sunteți datori: cui datorați impozitul, dați-i impozitul; cui datorați vama, dați-i vama; cui datorați frica, dați-i frica; cui datorați cinstea, dați-i cinstea. Să nu datorați nimănui nimic, decât să vă iubiți unii pe alții; căci cine iubește pe alții a împlinit legea.

Puneți aceste două versete față-n față. Pe de o parte, suntem chemați să dăm cinste celor ce li se cuvine cinstea. Pe de altă parte, nimeni nu trebuie să alerge după slava lui. Așadar, ar fi ineficient ca eu să vă învăț că trebuie să-mi acordați onoare. Aceasta ar încălca pasajul din Proverbe. Pe de altă parte, putem schimba toate valorile culturale din cadrul unei organizații întregi, dacă liderul îi va învăța pe ceilalți cum să se onoreze unul pe celălalt. Liderul are responsabilitatea de a împlini Romani 13:7-8, învățându-și oamenii să ofere respect, onoare, să-și plătească

orice datorie, să nu permită să li adune vreo datorie de cinste nedată, să facă în permanență „plăți în rate” pe orizontală în organizația lor. Când cei din conducere sunt ei înșiși un exemplu, onorând pe cei ce se află sub autoritatea lor, când membri de rând se onorează permanent unul pe celălalt, în cele din urmă, onoarea se va întoarce din nou la lider. Dar nu acesta este motivul pentru care liderul face lucrurile de mai sus. În multe biserici avem de-a face cu o situație denaturată în care liderul îi învață constant pe membri să onoreze conducerea bisericii. Acest lucru este o încălcare directă a versetului din Proverbe 25:27. Trebuie să schimbăm valorile de bază ale credincioșilor, învățându-i să se onoreze reciproc. Dumnezeu le cere să dea cinste cui datorează cinste. Este slujba liderului să-i învețe pe credincioși să se onoreze unul pe celălalt. Când lucrul acesta va penetra întreaga organizație, va rămâne destulă onoare pe deasupra pentru lideri.

2. Trebuie să distrugem minciuna că Dumnezeu prețuiește smerenia mai mult decât onoarea.

Dumnezeu are niște opinii foarte puternice cu privire la mândrie. Toți cei care am crescut într-un mediu calvinist am auzit multe predici despre păcatul mândriei, despre răul pe care aceasta îl aduce cu sine, despre cât de mult Dumnezeu urăște mândria și că trebuie să fim smeriți și nu mândri. În contextul acestei teologii anti-mândrie, ar fi nepotrivit să onorăm pe cineva, pentru că ar fi ca și cum am aranja ca ei să fie judecați de Dumnezeu pentru mândrie. Așadar, trebuie să tăiem aceste minciuni cu Cuvântul ascuțit al lui Dumnezeu și să clarificăm bine faptul că există o diferență între a fi onorat și a fi mândru. Nu este greșit să primim onoare; onoarea și mândria nu sunt unul și același lucru. Faptul că Dumnezeu prețuiește smerenia mai presus de onoare este o minciună. În versetele în care Dumnezeu abordează contrastul dintre mândrie și smerenie, El face o înșiruire și nu afirmă faptul că smerenia este virtutea virtuților. El prezintă o înșiruire din care rezultă că prima dată trebuie să existe smerenie, iar apoi poate exista și onoare.

Să ne gândim la Luca 14:11 „Căci oricine se înalță va fi smerit; și cine se smerește va fi înălțat.” Versetul nu s-a oprit la jumătate. Dumnezeu continuă și spune, cu aceeași suflare, că oricine se smerește va fi înălțat. Dumnezeu ne dă o înșiruire, nu o evaluare cum că ar prețui smerenia mai mult decât onoare. Onoarea este scopul final al lui Dumnezeu.

Luca 1:52 „A răsturnat pe cei puternici de pe scaunele lor de domnie și a înălțat pe cei smeriți.” Scopul lui Dumnezeu pentru noi nu este smerenia permanentă.

Proverbe 29:23 „Mândria unui om îl coboară, dar cine este smerit cu duhul capătă cinste.” Trebuie să răsturnăm mitul conform căruia onoarea este un lucru negativ și periculos, vară primară cu păcatul și că e mai bine să fim smeriți decât să fim onorați. Aceasta e o minciună. Atâta timp cât mitul acesta va predomina, mulți oameni vor continua să pledeze pentru impunerea smereniei. Trebuie să rostim adevărul, și anume că Dumnezeu prețuiește onoarea și dorește ca noi să primim onoare.

Deuteronom 26:19 „Și te va înalța deasupra tuturor popoarelor în laudă, în faimă și în măreție și vei fi un popor sfânt pentru Domnul Dumnezeul tău, cum ți-a spus Aici

Dumnezeu promite să onoreze națiunea Israel.

Psalm 91:15 „Când Mă va chema, îi voi răspunde; voi fi cu el în strâmtorare, îl voi mântui și-l voi onora.”

În Proverbe întâlnim des o succesiune de cauză și efect, scopul final fiind onoarea. (n.tr.: în versiunea din limba română se folosesc mai des cuvintele „slavă” sau „cinste” în loc de „onoare”, cuvântul din limba engleză).

Proverbe 3:16 „În dreapta ei este o viață lungă; în stânga ei, bogăție și slavă.”

Proverbe 4:8 „Înalț-o, și ea te va înălța; ea te va aduce în cinste, dacă o vei îmbrățișa.”

Proverbe 8:18 „Cu mine este bogăția și slava, avuțiile trainice și dreptatea.”

Proverbe 21:21 „Cine urmărește dreptatea și bunătatea, găsește viață, dreptate și slavă.”

Proverbe 22:4 „Răsplata smereniei, a fricii de Domnul, este bogăția, slava și viața.”

Onoarea este un lucru îngăduit și există anumite lucruri pe care omul le poate face pentru a primi onoare, iar Dumnezeu își încurajează puternic sfinții nou-testamentari să caute onoarea. Romani 2:7 „va da viață veșnică celor care, prin stăruința în bine, caută slavă, cinste și neputrezire.” Dumnezeu laudă pe cei care caută onoarea corectă.

2 Timotei 2:20 „Într-o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de pământ. Unele sunt pentru cinste, iar altele pentru dispreț.” Dacă ne oprim aici, ne lovim de problema suveranității lui Dumnezeu, determinismul conform căruia unii oameni au fost creați pentru necinste. Dar Dumnezeu nu oprește versetul aici. El continuă prin a spune în 2 Timotei 2:21 „Dacă cineva se curățește de acestea, va fi un vas de cinste, sfințit, folositor Stăpânului său, pregătit pentru orice lucrare bună.”

Trebuie să răsturnăm ideea că onoarea este periculoasă sau nepotrivită pentru un popor sfânt. Dacă în cultura noastră religioasă și în cea lumească nu vom avea acel context teologic necesar pentru schimbarea valorilor, nu vom ajunge prea departe.

3. Nu toată lumea trebuie să primească onoare.

Pentru că am accentuat atât de mult punctul 2, trebuie să menționăm acest lucru pentru a fi în echilibru.

Proverbe 26:1 „Ca zăpada vara și ca ploaia în timpul secerișului, așa nu se potrivește slava pentru un nebun.”

Proverbe 26:8 „Cum ai pune o piatră în praștie, așa este când dai cinste unui nebun.”

Eclesiastul 10:1 „Muștele moarte strică și acresc untdelemnul negustorului de parfumuri; tot așa, puțină nebulie biruie înțelepciunea și cinstea.”

Dumnezeu nu dorește să trăim într-o cultură în care toată lumea se află în stadiul de negare și onorează pe toți din jur, neținând seama de realitatea din viața lor. Dumnezeu a intenționat ca oamenii să fie onorați pe baza sfințeniei. El face o strânsă legătură între înțelepciune, integritate, smerenie și onoare. Personal, m-am ars de mai multe ori în lucrare, deoarece cineva a acordat onoare acolo unde nu ar fi trebuit. E vorba de anumite grupuri de oameni care fac parte din aceeași rețea și sunt niște grupări de admirație reciprocă. Fiecare o susține cu tărie pe cealaltă, așa încât cei din afară rămân cu impresia că totul merge strună. Bazându-mă și eu pe lucrurile bune și frumoase pe care mi le-a spus odată un prieten, am plecat într-o călătorie de misiune împreună cu un anumit individ. Nimic nu a mers bine. M-am dus la prietenul meu și l-am întrebat: „Știi că omul acesta este rebel până-n pânzele albe, are probleme teologice și are probleme în familie?” El mi-a răspuns: „Da, dar eu m-am angajat să vorbesc doar lucruri bune despre oameni.” Am simțit atunci că lucrul pe care mi-l spusese nu era corect. Nu se cuvine să dai cinste unui nebun, sau unui rebel sau unui păcătos. Există anumite organizații în slujba Domnului care interzic orice vorbire negativă. Nu poți vorbi decât lucruri onorabile, despre oricine, indiferent de cât de urât s-ar comporta liderul tău. Este vorba de mușmalizare, de un stil de viață fraudulos.

Când sunt oamenii care nu merită să fie onorați, sunt totuși onorați, efectul este moartea. Trebuie să comunicăm clar și răspicat oamenilor noștri că este înțelept, necesar, adecvat și că Dumnezeu o cere, să învățăm a ne onora reciproc, pentru a zidi relații strânse prin care viața să curgă. Nu vrem să facem asta legați la ochi, ci cu înțelepciune. Vrem să dăm cinste cui i se cuvine cinstea, conform versetului din Romani 13:8 și să nu dăm cinste nebunului. Întreg procesul prin care ne onorăm reciproc devine pătat, periculos și distrugător atunci când onorăm pe cineva care nu trebuie onorat.

4. A onora este un lucru foarte diferit de a linguși

Lingușirea este laudă excesivă, neadevărată, nesinceră; este acordarea de atenție, complimente exagerate, de flatări sau măguliri.

Daniel 11:32 „Va ademeni prin lingușiri pe cei care rup legământul,.Dar aceia din popor care vor cunoaște pe Dumnezeu lor vor rămâne tari și vor acționa.”

Romani 16:18-19 „Căci astfel de oameni nu slujesc lui Hristos, Domnul nostru, ci pântecelui lor; și, prin vorbiri dulci și amăgitoare, ei înșală inimile celor lesne crezători. 19 Cât despre voi, ascultarea voastră este cunoscută de toți. Mă bucur deci de voi și doresc să fiți înțelepți în ce privește binele și nevinovați în ce privește răul.”

1 Tesaloniceni 2:5-6 „În adevăr, cum bine știți, niciodată n-am întrebuințat cuvinte lingușitoare, nici haina lăcomiei de bani: martor este Dumnezeu. 6 N-am căutat slavă de la oameni: nici de la voi, nici de la alții, deși, ca apostoli ai lui Hristos, am fi putut

să vă fim o greutate.”

Lingușirea înseamnă să spui oamenilor ce vor să audă, când vor să audă. Se bazează pe lucruri pentru care ei nu sunt responsabili. Când faci o remarcă referitoare la frumusețea feței cuiva, aceasta poate foarte ușor să fie lingușire. Când lauzi pe cineva pentru calitatea caracterului său, îl lauzi pentru ceva la care a muncit din greu. Să aveți grijă să dați cinste biblică pentru lucrurile pe care Dumnezeu le cinstește. Studiați Evangheliile și faceți o listă cu fiecare situație în care Isus a dat cinste cuiva... ce a spus El ca să-i onoreze? Pentru ce i-a onorat și în ce context? Stați departe de lingușire și rămâneți la cinstea îndreptățită, oferită pentru lucrurile pe care Dumnezeu le cinstește.

5. Onoarea este esențială pentru menținerea oricărei comunități, fie ea familie, loc de muncă, biserică, lucrare.

De aceea, majoritatea versetelor care se referă la onoare, o fac în contextul unei comunități apropiate, deoarece acolo se vede cel mai repede lipsa onoarei sau neglijarea ei. Prima poruncă însoțită de o promisiune se află în Exod 20:12 „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să îți se lungească zilele în țara pe care Domnul, Dumnezeul tău ți-o dă.”

Dumnezeu a creat această relație astfel încât viața să curgă din ambele părți, iar când cineva refuză să onoreze relația, Dumnezeu intervine și le scurtează lungimea vieții. Deuteronom 5:16 „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, așa cum Domnul Dumnezeul tău ți-a poruncit, ca să ai zile multe și să fii fericit în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă.” Această idee se repetă de multe ori în Scriptură, și anume că pentru Dumnezeu, a onora se leagă de a căpăta viață lungă. Matei 13:57 „Și găseau astfel în el o pricină de poticnire. Dar Isus le-a zis: „Nicăieri nu este prețuit un proroc mai puțin decât în patria și în casa Lui.”

Ceea ce se întâmplă în SUA în legătură cu imensa lipsă de onoare nu este ceva specific doar culturii americane, ci face parte din experiența umană în general, în comunitate, acasă, în locurile în care oamenii sunt onorați cel mai puțin. Pentru că nu există onoare în casă, nu există nici izvor de viață. De fiecare dată când mă gândesc la experiența lui Isus în Nazaret, mă uimește că n-a putut face decât foarte puține minuni acolo, din pricina necredinței lor. Nu că nu ar fi vrut, ci că nu a putut să facă multe minuni. Nu înțeleg pe deplin dinamica acestui pasaj, dar dați-mi voie să vi-l prezint așa cum îl văd eu. Oricine care slujește în comunitatea locală dar și călătorește, poate confirma următorul scenariu. Fiecare din noi avem un anumit nivel de capacitate, ungere și abilitate de a comunica. Când suntem în alte orașe, de obicei funcționăm la un nivel mai înalt sau mai scăzut decât cel obișnuit. Diferența constă în modul în care ne privesc oamenii. În unele locuri ajung la amvon și, datorită onoarei care mi s-a acordat înainte să vin, se formează o legătură între mine și acel grup de străini. Există un nivel de viață care curge dinspre ei înspre mine și îmi ridică nivelul la care pot sluji, așa încât viața va curge și dinspre mine înspre ei, la un nivel mai înalt. Datorită onoarei, se creează o relație, datorită relației, ia naștere mijlocul prin care se produce schimbul de viață.

Eu sunt îmbogățit și ei sunt îmbogății să slujească, iar eu slujesc la un nivel mai

înalt decât cel obișnuit.

Într-un loc plin de scepticism, rezistență, ostilitate, fără onoare, relația dintre comunitatea de credincioși și vorbitor este ruptă, și nu numai că nu oferă viață ci și fură toată viața care vine de la vorbitor, așa încât acesta funcționează mult sub nivelul lui obișnuit, deoarece în grup este ostilitate în loc de onoare. Avem de-a face cu o situație în care nimeni nu are de câștigat. Vorbitorul nu beneficiază de curgerea plină de viață, de legătura plină de viață cu cei care-l ascultă, dar în același timp, ei primesc mai puțină viață de la el, din pricina duhului de moarte care vine de la el. Dumnezeu de fapt recunoaște cu mâhnire o realitate, deși nu o face regulă, și anume, de cele mai multe ori, în orașul natal sau în familie, oamenii nu sunt onorați. Deoarece nu există onoare și oamenii nu aleg să-și privească liderul cu onoare, mai ales pe profet, acest lucru zădărnicește, limitează, înăbușă și sufocă ungera individului respectiv, astfel încât nu va mai fi dătătorul de viață care este în realitate, în locul cu cea mai mare nevoie, adică orașul natal, biserica locală sau familia lui. Depinde de familie ca aceasta să ofere onoarea, care stabilește relația, care permite vieții să curgă.

1 Timotei 5:17 „Bătrânii care cârmuiesc bine să fie învredniciți de îndoită cinste, mai ales cei care lucrează în cuvânt și în învățătură.” În acest context se vorbește de bani, dar „îndoita cinste” face mai mult decât banii. Autorul spune că cei care predică și dau învățătură trebuie să primească viață prin cinste îndoită, să fie încurajați, nu criticați, deoarece acest lucru va îmbogăți schimbul de viață dintre biserică și păstor, și invers.

În căsătorie, avem de asemenea un sens dublu.

Efeseni 5:33 „Încolo, fiecare din voi să-și iubească soția ca pe sine și soția să se teamă de soț.”

1 Petru 3:7 „Tot așa și voi, soților, locuiți cu ele potrivit cunoștinței, dând cinste femeii, ca fiind un vas mai slab, ca unele împreună moștenitoare cu voi a harului vieții, pentru ca rugăciunile voastre să nu fie întrerupte.”

Acordarea de onoare reciprocă între soț înspre și soție, este necesară pentru legătura lor și pentru curgerea de viață reciprocă. Fără onoare, poți avea un legământ, poți avea ascultare, o credincioșie mecanică, dar bogățiile căsniciei nu vor curge decât dacă la temelia ei stă onoarea. Este foarte neobișnuit să găsim în vreo comunitate un stil de viață în care onoarea să fie permanentă. Dar în comunitate onoarea permanentă este vitală, deoarece comunitatea este locul cu cel mai mare potențial de viață. Dumnezeu a creat comunitatea pentru a ne oferi relații, pentru a avea parte de un schimb reciproc, de o polenizare încrucișată de daruri și ungeri diferite, de înțelepciune, pentru a avea o aromă și un caracter aparte al comunității, fie că vorbim de familie a bisericii, fie de lucrare. Totuși, ca acest lucru ca să aibă loc, trebuie să existe onoare. Fără onoare vom avea, în cel mai bun caz, o izolare care nu va permite vieții să curgă. Va exista un anumit nivel de moarte care va funcționa la nivelul familiei sau grupului.

Gândiți-vă puțin la problema bisericilor care se despart. Haideți să dăm la o parte straturile, unul câte unul și să vedem ce rămâne. Aproape de fiecare dată, rădăcina, scânteia care produce ruperea bisericii vine din partea cuiva care nu se simte

onorat. Această persoană începe să răspândească un duh de necinstire, vorbind negativ, în secret, de liderii cărora li se opune. Necinstirea răspândită în secret începe să rupă legăturile și relațiile pline de viață dintre conducere și credincioși, și în cele din urmă, credincioșii urmează liderul uzurpator, relațiile sunt împânzite de moarte și următorul pas este că biserica se desparte.

Să vă dau o alternativă. Să zicem că avem o situație în care nivelul standard al lipsei de onoare este -30. Nimeni nu comentează nimic. De exemplu, dacă le spui tuturor prietenilor despre o amendă de circulație, acest lucru nu este luat ca o ofensă adusă căsniciei tale. E vorba de un stil de -30, unde standardul este un anumit nivel de lipsă de onoare. Părinții spun lucruri neonorabile despre copiii lor. Predicatorii introduc în predicile lor lucruri neonorabile despre soție sau copii. Liderii în slujire își dezonoarează oamenii, și toată lumea râde și o ia ca pe o glumă, ca pe ceva lipsit de importanță. Cu toate acestea, e vorba de un stil de viață în care se tolerează nivelul de -30. Când standardul este -30, dacă cineva face o remarcă de -50, nimeni nu ia atitudine, deoarece este ceva normal și obișnuit ca majoritatea oamenilor din biserică să disece predicile păstorului. Imaginați-vă acum o biserică în care onoarea este standardul, iar oamenii caută ocazii să vorbească bine unul de celălalt, cu înțelepciune, nu cu lingușire, fără să dea cinste nebunului. Să presupunem că într-o conversație în care cineva e onorat, se aud câteva remarci negative. În biserica aceea, care are un stil de viață de onoare de +50, oricine care face o remarcă ce nu onorează biserica, se va simți foarte nelalocul lui. Sămânța aceea de moarte și de distrugere va fi mult mai țipătoare într-un context în care onoarea este de +50. De noi depinde atingerea acestui nivel de onoare dintr-o biserică. Onoarea este vitală pentru menținerea unei comunități. Este ușor să onorezi predicatorul invitat, când te afli în fața oamenilor, dar să dai onoare în comunitatea de credincioși, în familie, în lucrare, este mult mai dificil.

6. Onoarea verbală de mâna a doua este mai de preț decât cea de primă mână.

Proverbe 31:31 „Răsplățiți-o cu rodul mâinilor ei și faptele ei s-o laude la porți.” De ce s-o laude faptele ei la porți? Ea nici măcar nu va fi acolo. Femeile nu luau parte la întâlnirile de la porțile cetății. Bărbații erau cei care se adunau acolo, în scopuri judiciare, administrative, își stabileau valorile și aveau discuții. În general, la întâlnirile dintre bărbați, discuțiile despre femei au o conotație de înjosire, de discreditare a femeilor. Un eveniment la care se participă doar bărbați este de obicei unul în care femeile nu sunt onorate. Așa că, în contextul de mai sus, unde nu erau femei prezente, Domnul spune poporului Său care trebuia să aibă o cultură opusă, că femeia trebuie onorată. Repetarea acestor lucruri onorabile duce la mai multă onoare. Dacă ai un stil de viață în care vorbești onorabil despre caracterul soției, despre evlavia, duhul și sufletul ei, aceste lucruri se vor întoarce la soția ta și va primi viață. Când vorbești permanent adevărul despre copiii tăi într-un mod onorabil, acest lucru se va întoarce la ei și vor fi foarte mișcați de faptul că te lauzi cu ei la prietenii tăi. Cu cât mai mult vorbim lucruri onorabile despre alți oameni, în mod repetat, cu atât biserica va primi mai multă viață. Acest lucru încheagă relațiile la un nivel adânc, hrănește legăturile pline de viață așa încât schimbul de viață să fie maxim, nivelul de încredere să crească și ungera să poată curge în voie.

Este o axiomă care spune că ne putem da seama de statura unui om într-o

comunitate în funcție de ceea ce spun oamenii pe la spatele lui. Într-un fel, acest lucru e adevărat, dar în același timp, putem determina calibrul comunității prin ceea ce se spune pe la spatele tuturor și prin frecvența cu care se onorează cea de-a treia parte.

7. Lucrurile mărunte sunt cele mai importante.

La unele evenimente de genul zilelor de naștere, persoana este onorată în mod public. Dar cu timpul, lucrurile mărunte sunt cele care contează cu adevărat. În Marcu 1, Isus a atins un lepros și l-a vindecat. Nu era necesar să-l atingă pentru a-l vindeca, cu toate acestea, s-a atins de lepros pentru a-l onora. Leproșii nu erau onorați, și acest lucru era dovedit și prin faptul că nimeni nu-i atingea. Și acum iată, leprosul primise atingerea unui învățător sfânt. Probabil că în sufletul leprosului a avut loc o vindecare mai mare decât toate schimbările trupești care i s-au întâmplat. Isus a onorat pe acei pe care alții îi considerau necurați, prin faptul că mânca cu ei. Odată, a oprit mulțimea ca să onoreze o femeie necurată care îl atinsese. Toți ceilalți îl onorau pe Iair, deoarece Iair era o persoană importantă, mai-marele sinagogii. Totuși, Isus s-a oprit, a pus deoparte urgența lui Iair și a petrecut timp personal cu femeia în vârstă - o dovadă de cinste pe care ea și-a amintit-o încă mult timp după ce a încetat să se mai gândească la vindecarea ei fizică. Isus își făcea timp pentru copii și slujea popoarelor respinse de iudei. Isus a ales niște galileeni care nu erau onorați, să-l fie ucenici. A recunoscut în public valoarea unui vameș, pe care nimeni nu-l onora.

În general, mă străduiesc pe cât pot să ofer onoare. Totuși, lucrurile mărunte sunt cele care fac diferența. Când suntem într-un grup, întreb o persoană care e tăcută, ce părere are despre ceea ce se discută la întâlnire, care poate e dominată de două sau trei persoane volubile. Pentru ei, faptul că le cer părerea, constituie o onoare. Sau faptul că-ți aduci aminte de numele unei persoane este o dovadă că o onorezi. La capitolul acesta trebuie să depun mai mult efort, dar este ceva onorabil. Adresați-vă ospătăriței pe numele ei, arătându-i că o onorați. Un alt mod de a da onoare este de a respecta timpul oamenilor. Există nenumărate moduri prin care putem comunica onoare, ca de exemplu prin gesturi, ridicându-ne când în cameră intră o femeie sau o persoană mai în vârstă, tonul vocii, oferirea de informații la momentul propice, contactul vizual, zâmbetul, expresia feței, modul în care ne îmbrăcăm, salutăm, dăm mâna... toate aceste lucruri fie onorează fie fură onoare.

În măsura în care oferim onoare în mod repetat, în acea măsură vom avea parte de relații bogate și puternice, care la rândul lor vor conferi mijlocul prin care va putea curge viața. Satan, dimpotrivă, pândește la orice întâlnire dintre doi oameni, căutând să diminueze onoarea, apoi să slăbească relația, să reducă izvorul de viață, și în cele din urmă să ucidă, chiar să anihileze.